

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΕΙΚΩΦΡΑΣΗ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΤΟΥ Σ.Κ. ΕΔΕΚ

Αρ. φύλλου 115

Τίμη 75 μίλια

31 του Οκτώβρη 1981

Στις άλλες σελίδες

- ΠΟΛΩΝΙΑ — ΣΑΛΒΑΝΤΟΡ
- ΚΥΠΡΟΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΛΛ.
- ΕΚΑΟΓΕΣ
- ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ — ΕΡΓΑΤΕΣ
- ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΙΜΩΝ
- ΑΚΕΑ ΚΑΙ ΤΟΥΝΤΕΧ
- ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Μετα το θριάμβο της 18ης του Οκτώβρη

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Ανάγκη για Σοσιαλιστικό πρόγραμμα για ολοκλήρωση της νίκης

Από νωρις το βράδυ της Κυριακής της 18ης του Οχτώβρη ο λαος της Ελλάδας πανηγυρίζει ένα θριάμβο. Ένα εκλογικό θριάμβο των αριστερών κομμάτων που όμοιο του δεν γνώρισε η Ευρώπη του 20ου αιώνα - αν εξαιρέσουμε τη νίκη των αριστερών κομμάτων στην Πορτογαλία που έγινε στη διάρκεια της επανάστασης του 1974.

Στις εκλογές της 18ης Οκτωβρίου τα αριστερά κόμματα κατάφεραν να ξεπεράσουν το 60% των ψήφων ενώ ο μεγάλος θριαμβευτής, το ΠΑΣΟΚ, δημιούργησε ιστορία εξασφαλίζοντας 48% των ψήφων.

(Ποσοστο κατα 10% περισσότερο και από αυτο που εξασφάλισε το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα που θριάμβευσε στις βουλευτικές εκλογές του Ιούνη μετα μάλιστα από τη νίκη του Μιττεραν στις πρόδροικες του Μάη).

Έτσι το κόμμα που μόλις κατάφερε το 1974 για ξεπέρασε το 13% κατάφερε μέσα σε μια εφταετία να τετραπλασιάσει σχεδόν την εκλογική του δύναμη.

Ο εκλογικός αυτος θριάμβος αποκτά ιδιαίτερη ι-

στορική σημασία γιατί συμβαίνει σε μια χώρα όπου η αριστερά γνώρισε σ' ολόκληρη τη μεταπολεμική ιστορία της Ελλάδας διωγμούς, καταδιώξεις, φυλακίσεις, εξορίες, βασανισμούς, δολοφονίες και κάθε λογης δικτατορικη καταπίεση και τρομοκρατία. Συμβαίνει σε μια χώρα μέχρι χτες αμπελοχώραφο του ΝΑΤΟ και των Αμερικάνων και μιας μεσαιωνικης, αμαρτωλης δεξιας που κάθισε στο σβέρκο του λαου για τρισύμιση δεκαετίες. Συμβαίνει σε μια χώρα

Συνέχεια στη σελ. 3

ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ

Είναι για όλους αυτούς τους λόγους που δηλώσεις όπως τις πιο κάτω που κάνει σήμερα ο νέος πρωθυπουργός της Ελλάδας αντικρύζονται με μεγάλο ενθουσιασμό από τις μάζες στην Ελλάδα και την Κύπρο.

«Η αμερικανική κυβέρνηση πρέπει να αναγνωρίσει πως υπάρχει μια ελληνική κυβέρνηση, που έχει καθήκον να υπερασπίσει πρωτότως και πάνω απ' όλα τα σύμφεροντα του ελληνικού λαου».

«Αυτο που πιστεύουμε αυτο για το οποιο αγωνιζόμαστε είναι το δικαίωμα του ελληνικού λαου να καθορίσει την πορεία του. Πιστεύουμε ότι δεν είχε αυτο το δικαίωμα για αρκετες δεκαετίες. Είναι καιροι, ο ελληνικος λαος να αναπτύξει την εξωτερικη-του πολιτικη, που εξυπηρετει

αρεσα τα δικα-του συμφέροντα. Και είναι καιρος να αναγνωρισθει αυτο από όλες τις άλλες χώρες.»

A. Παπαντρέου
Συνέντευξη στο αμερικανικο τηλεοπτικο δίκτυο A.B.C
26.10.81

Οι αμερικανικες βάσεις στην Ελλάδα κι οι μηχανισμοι του Ν.Α.Τ.Ο υπήρχαν πάντα τα μέσα εκείνα που λειτουργούσαν για να στερουν τον ελληνικο λαο το δικαιωμα «ΝΑ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΗΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ». Ήταν και είναι εκει για να εξυπηρετουν τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστων ενάντια στα επαναστατικα κινήματα των λαων της περιοχης κύρια της Μεσης Ανατολης. Ήταν και είναι εκει για να στηρίζουν τα αντιδραστικα σχέδια της ντόπιας ξενόδουλης αστικης τάξης ενάντιο στο εργατικο κίνημα, που επιβάλλει την

κίνημα.

Μ' αυτη την εννοια, το ΠΑΣΟΚ υποστήριζε από τη δημιουργία του την πλήρη αποχώρηση απο το ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΚΑΙ ΙΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο και το ΓΡΗΓΟΡΟ ΞΗΛΩΜΑ των αμερικανικων βάσεων σαν απαραίτητες προϋποθέσεις για τη στήριξη της σοσιαλιστικης αλλαγης. Ανκαι είναι πρώτο ακόμα να καταλήξει κανένας σε τελικα συμπεράσματα για την πολιτικη της νέας σοσιαλιστικης κυβέρνησης πάνω στο θέμα Ν.Α.Τ.Ο. και βάσεων, οι ελληνικες και κυπριακες μάζες εχουν αρκετη διάθεση να δώσουν μεγάλη πίστωση χρόνου στη νέα κυβέρνηση για να εφαρμόσει την πολιτικη της, το θέμα αυτο είναι τέτοιας ζωτικης σημασίας για το ελληνικο και κυπριακο εργατικο κίνημα, που επιβάλλει την

τοποθέτηση μας απο τώρα και τη συνεχη επαγρύπνηση του λαου.

Στη συνέντευξη του πρωθ. Παπαντρέου στο A.B.C. λείπει κάθε αναφορα στο ενδεχόμενο αποχώρησης απο το πολιτικο σκέλος του Ν.Α.Τ.Ο (όπως και στο εκλογικο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ).

Οι δηλώσεις σχετικα με το στρατιωτικο σκέλος και τις βάσεις, επιδέχονται ερμηνείες που δεν αποκλείουν την παραμονη της ελλάδας στο Ν.Α.Τ.Ο και τη διατήρηση των βάσεων, αν εξασφαλιστουν διάφορες συγκεκριμένες εγγυήσεις και προϋποθέσεις στις διαπραγματεύσεις που θα γίνουν με τους Αμερικανους και το ΝΑΤΟ πάνω στο θέμα:

«Είναι αρκετο να πει ότι σε καμμα περίπτωση η Ατλαντικη Συμμαχια δεν θα αναγνωρίσει, δεν θα δεχθει, δεν θα ανεχθει, όταν εκδηλωθη, επίθεση κατα της Ελλάδας απο οποιωδήποτε κατεύθυνση....»

συνέχεια στη σελ. 3

ΠΟΛΩΝΙΑ: Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ

Κανένα κίνημα δεν μπορεί να παραμείνει για απεριόριστα χρονικά διαστήματα σε ψηλούς βαθμούς κινητοποίησης και μαχητικότητας. Ενα κίνημα διατηρα την ορμη του εφ' δύσον οι μάζες που το αποτελουν βλέπουν μέσα από τη δράση τους τη δυνατότητα επιτυχίας -επιτυχίας πάνω σε συγκεκριμένους, χειροπιαστους στόχους. Αν δεν συμβει αυτο οι μάζες αναμφισβήτητα θα κουραστουν, θα χάσουν την εμπιστοσύνη στην ηγεσία τους, και απογοητευμένες θα υποκύψουν στην υπάρχουσα τάξη πραγμάτων.

Στην περίπτωση δημιουργίας επαναστατικών κινήσεων στα πλαισια του καπιταλισμού, κινήσεων των εργατικών μαζών που άμεσα βάζουν θέμα αμφισβήτησης της εξουσίας της άρχουσας τάξης, αν το αποτέλεσμα δεν είναι η ανατροπή του κοινωνικου συστήματος και η εγκαθιδρυση του σοσιαλισμού, η αστικη τάξη θα μπορέσει να σταθεροποιήσει σταδιακα τον ευνοο της και να αρχίσει να παίρνει πίσω, το ένα μετα το άλλο τα ωφελήματα τα οποια αναγκάστηκε να παραχωρήσει στες δυνάμεις της αλλαγης. Η θέση αυτη, που είναι γενικα παραδεκτη σε σχέση με τον καπιταλισμο, έχει μια παράλληλη εφαρμογη στα γραφειοκρατικα συστήματα του ανατολικου μπλοκ.

Η δημιουργία της Αλ-
ληλεγγύης έβαλε εξ αντικει-
μένου θέμα αμφισβήτησης
της εξουσίας των γραφειο-
κρατών στην Πολωνία. Η
Αλληλεγγύη αποτελεί το όρ-
γανο εξουσίας των Πολωνι-
κών μαζών και μέσα από τες
δημοκρατικές διαδικασίες
που την διέπουν εγγυάται τον
έλεγχο των εργατών πάνω σε
θέματα οικονομίας και πολι-
τικής.

Η ΔΥΑΔΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ ΜΙΑ ΠΑΡΟΔΙΚΗ ΦΑΣΗ

Πόσο μπορει να διατηρηθει ομως μια τετοια κατασταση διαδικης εξουσιας; Ηδη διατηρεται για 15 τωρα μηνες - μια περιοδος εντυπωσιακη απο αποψη χρονικης διαρκειας - και ειναι δυσκολη οποιαδήποτε πρόβλεψη σχετικα με το πόσο θα κρατήσει. Το σίγουρο ειναι πως δεν μπορει να κρατησει για πάντα. Αν η επαναστατικη κίνηση των Πολωνικων μαζων δεν ολοκληρωθει με την ανατροπη της γραφειοκρατιας και την εγκαθιδρυση της εργατικης δημοκρατιας το αποτελεσμα δεν μπορει παρα να ειναι η τελικη σταθεροποιηση της γραφειοκρατιας και η σταδιακη αποτράβηξη των πιο σοβαρων - τουλάχιστο - παραχωρησεων που αναγκαστηκε να κάμει προς τες εργατικες μάζες.

Πολωνίας - Παρασκευή 16
Οκτωβρίου) αποτελεί το α-
ποκορύφωμα της σκλήρυν-
σης της στάσης της
Πολωνικής διακυβέρνησης
απέναντι στην Αλληλεγγύη

Η αλλαγή αυτη στη στάση απέναντι στην Αλληλεγγύη μπορει να εντοπιστει στην περιόδο μετα το τέλος της πρώτης φάσης του συνδερίου της ανεξάρτητης συντεχνίας. Το διεθνιστικο ταξικο κάλεσμα στους εργαζομένους των υπόλοιπων Ανατολικων χωρων καθως και το αίτημα για αυτοδιαχείρηση που υποβλήθηκε στο πρώτο μέρος του Συνεδρίου της Αλλυλεγγύης (βλέπε Σοσ. Εκφραση φύλλο 113) πανικόβαλαν τες κυβερνήσεις της Σοβ. Ενωσης και των υπόλοιπων Ανατολικων χωρων, οι οποίες και ξεσπάθωσαν σ' έναν άνευ προηγουμένου πόλεμο ενάντια στην Αλληλεγγύη. Η κινδυνολογία για μια πιθανη Σοβιετικη επέμβαση πήρε τεράστιες διαστάσεις όχι μόνο μέσα κι έξω απο τη Πολωνία αλλα και μέσα στην ίδια την Αλληλεγγύη, όπου τα μετριοπαθη στοιχεια πάσκιζαν να συγκρατήσουν τες μάζες μήπως και με τη στάση τους προκαλέσουν τους Σοβιετικους.

ΒΑΛΕΣΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ

Οι συγκρούσεις που ξέ-
σπασαν κατά τη διάρκεια του
2ου μέρους του Συνεδρίου
της Αλληλεγγύης άφησαν να
φανει καθαρα ο πραγματικός
χαρακτήρας της Βαλεσικής
ηγεσίας, καθώς και να συγκε-
κριμμενοποιηθούν οι αντι-
πολιτευτικές τάσεις προς τον
Βαλέσα. Από την αρχη του
συνεδρίου, ο Βαλέσα βρέθη-
κε κάτω από την επίθεση των
συνέδρων για δικτατορικό¹
στυλ διοίκησης και για συμ-
βιβαστικές τάσεις απέναντι
στην ηγεσία του Κ.Κ.Π. Την
δυσαρέσκεια των συνέδρων
αύξησε η αποδοχή από μέ-
ρους του Βαλέσα, στες παρα-
μονες του συνεδρίου, ενος
τιμή βασικού τύπου του

συμβιβαστικου σχεδιου που πρότεινε η κυβέρνηση πάνω στο αίτημα της εργατικης αυτοδιαχείρησης. Αυτο που εξαγριώσε την αντιπολίτευση μέσα στο συνδικάτο, ήταν

το ότι ο Βαλέσα υπόγραψε τη συμφωνία με τρία άλλα μέλη της κεντρικής επιτροπής της Αλληλεγγύης δίχως να ενημερώσει τη βάση του συνδικάτου και ούτε καν τα υπόλοιπα 7 μέλη της Κ.Ε. Πάνω στο θέμα, ο Βαλέσα επεκρίθηκε από το συνέδριο με 348 ψήφους εναντίον του και 189 υπέρ. Η «μετριπάθεια» του Βαλέσα φάνηκε ακόμα μια φορά στην προεκλογική του ομιλία. «Δεν πρέπει να έχουμε πολλή εμπιστοσύνη στη δύναμη μας» (!) είπε σε 892 συνέδρους οι οποίοι γνώριζαν μέσα από την πείρα τους πως άμα αποφασίσουν οι εργάτες να κινηθουν δεν υπάρχει καμμια δύναμη που να μπορει να τους σταματήσει. Μέσα σ' ένα κλίμα αγανάκτησης, δε, ο Βαλέσα προειδοποίησε τους συνέδρους, πως, άν έχανε στη ψηφοφορία «θα μπορούσε απλως να τα παρατήσει όλα και ν' αρχίσει να γράφει βιβλία και να υπογράφει αυτόγραφα!!

Η αντιπολίτευση έδειξε πως ήταν ικανή να προχωρήσει πολύ πιο μπροστά από το Βαλέστα ο οποίος έβλεπε το συνδικάτο να περιορίζεται κατα κύριο λόγο σε οικονομικης φύσης αιτήματα. «Αυτή η συντεχνία δεν δημιουργήθηκε για να κάμνει υποχωρήσεις» δήλωσε ο αντιπρόσωπος των συνδικάτων του Βιτκότζ, «αλλα για να συντρίψει τον «ολοκληρωτισμό στη χώρα μας». Μετα λόγια του Πολωνου οικονομολόγου, Λιπίνσκι, οι γραφειοκράτες της Βαρσοβίας έδωσαν στη χώρα ένα ψεύτικο σοσιαλισμό και την οδήγησαν στην οικονομική καταστροφή. Δηλώνοντας πως είναι σοσιαλιστης από το 1906, ο Λιπίνσι είπε: «Αυτος ο σοσιαλισμός της σπατάλης, των φυλακών, της λογοκρισίας και της αστυνόμευσης μας καταστρέφει εδώ και 30 χρόνια. Είναι αυτος, ο δικος τους σοσιαλισμος, που είναι αντισοσιαλιστικος και αντεπαναστατικος».

Το πρόβλημα της αντιπολίτευσης είναι η έλλειψη ομοιογένειας μάζι με την έλλειψη καθαρότητας στόχων. Παρόλο που εκφράζει

καλύτερα τα συνθήματα των μαζών, η αντιπολίτευση δεν γίνεται πειστική γιατί της λείπουν οι καθαρες προοπτικες και η ξεκάθαρη κατεύθυνση δράσης. Οι σύνεδροι παράμειναν πιστοι στην παράδοση του Βαλέσα επανεκλέγοντας τον με το 55% των ψήφων.

Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΣΕ ΕΠΙΘΕΣΗ

Η επανεκλογή του Βαλέσσα καθησύχασε την Πολωνική γραφειοκρατία. Παράλληλα, το έσπατόθωμα των υπόλοιπων καθεστώτων της της Αν. Ευρώπης ενάντιο στην Αλληλεγγύη σίγησε και αυτό. Αντιλαμβανόμενη το σχετικό αδιέξοδο στο οποίο βρέθηκε η Αλληλεγγύη (λόγω των Σοβιετικων απειλών για άμεση επέμβαση) σε συνδυασμό με το αδιέξοδο της Πολωνικής κύβερνησης λόγω της οικονομικής κρίσης στην οποία βρίσκονται, η ηγεσία του κομμουνιστικού κόμματος συνέχισε τη σκλήρυνση της στάσης της σε μια προσπάθεια να κάμψει το ηθικό των μαζών. Προχώρησε σε αυξήσεις των τιμών των τσιγάρων και βασικών αγαθών και προειδοποίησε για το ενδεχόμενο χρησιμοποίησης του στρατού και της αστυνομίας ενάντια σε τυχόν απεργίες. Οι αυξήσεις των τιμών αποτέλεσαν το σπινθήρα για νέες κινητοποιήσεις των εργατών και η αποτυχία της απειλής για χρησιμοποίησης του στρατου να φέρει τα αναμενόμενα από τη γραφειοκρατία αποτελέσματα οδηγησαν στην παραίτηση του Κάνικ και την αντικατάσταση του από τον Γιαρουζέλσκι.

Η παραίτηση του Κάνιε
έφερε - κατά την εκτιμηση
Δυτικων παρατηρητων - την
Πόλωνια πιο κοντα στην α-
νακήρυξη κράτους εκτάκτοι
ανάγκης παρα οποιαδήποτε
άλλη φορα απο τότε που δή-
μιουργήθηκε η «Αλληλεγγύη».
Εκτος απο την επέκταση
της υπηρεσίας στην εθνο-
φρουρα για δυο μήνες, και
την συγκέντρωση όλων τω
εξουσιων στα χέρια ενο-
στρατηγου, ο στρατος έχει
αρχισει να εκτελει τες εργα-
σιες όπου αυτες σταματουν
λόγω απεργιων (π.χ. αερο-

γραμμες, ορυχεια κλπ) και περιπολει στους δρόμους ο-ρισμένων πόλεων και ειδικα στο παζάρι. Γαυτόχρονα, και ακόμα πιο σημαντικο, η νέα κυβερνηση ζήτησε επανεξέταση προηγουμενων συμφωνιων με την «Αλληλεγγυη» και αφαιρεση του δικαιωματος της απεργιας.

Η απάντηση σ' όλα αυτα
τα μέτρα δεν θα μπορούσε να
ήταν άλλη από την κήρυξη
παναπεργίας. Αντι αυτου ο
Βαλέσα έσπευσε να χαιρετί-
σει την αντικατάσταση του
Κάνια από τον Γιαρουζέλσκι
προβάλλοντας τον τελευταίο
σαν πιο ικανο από τον πρώτο
(!!!) και να δηλώσει πώς παρ-
όλο που δεν συζήτα την αφαι-
ρεση του δικαιώματος της α-
περγίας, είναι διατεθειμένος
να αναθεωρήσει ορισμένες α-
πο τες παλιες συμφωνίες»!!
Αυτες οι δηλώσεις ενόσω ο
Βαλέσα ήταν στο Παρίσι, και
δίχως να έχει καμμια επαφη
με την υπόλοιπη ηγεσία του
Συνδικάτου!

Συνεχίζεται...
ΟΜΗΡΟΣ ΠΑΝΤΗΣ

Υ.Γ.
Οι πο πρόσφατες εξελίξεις με τες οποίες δεν πρόλαβε να καταπαστει το άρθρο, δείχνουν την αποφασιστικότητα των μαζών να συνεχίσουν την πάλλη. Οι σποραδικές απεργίες συνεχίζονται σ' ολόκληρη την Πολωνία, ενώ στο Κάτω-βαϊς οι εργάτες επετέθησαν ενάντια στην αστυνομία και στον τοπικό σταθμό όταν αστυνομικοί προσπάθησαν να συλλάβουν βίαια τρία μέλη της Αλληλεγγύης με την αφορμή πως διένειμαν υλικά

αντι-Σοβιετικου περιεχομένου. Η πιο σημαντική κινητοποίηση έγινε την περασμένη Τετάρτη 28 Οκτωβρίου όπου τα εκαποτμύρια των εργαζομένων κατέβηκαν σε γενικη απεργία διαρκείας 1 ώρας. Η απεργία αυτή αποτέλεσε ήπτα για τα μετριοπαθή στοιχεία μέσα στην Αλληλεγγύη. Ο Λεχ Βαλέσα κατέβαλε απεγγνωσμένες προσπάθειες να πείσῃ το 170-μελες συμβούλιο PTO του Συνδικάτου να μην προκυψήσει απεργία, αλλα παρέμεινε σε μικρη μειοψηφία μέχρι το τέλος.

О.П.

ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ

Άλλου στην συνέντευξη τονίζεται πως το μόνο πράγμα που ενοχλεί την Ελλάδα η παραμονή της στο ΝΑΤΟ δίνει η απειλή και οι διεκδικήσεις ενος συμμάχου, της Τουρκίας ενάντια στη χώρα. Το θέμα των βάσεων αντιμετωπίζεται στη συνέντευξη σαν θέμα «ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ» και αφήνεται να νοθει πως αν εξασφαλιστει στις διαπραγματεύσεις επανεξέταση του καθεστώτος των βάσεων, ο «ελεγχος» ετοι ώστε να μη χρησιμοποιηθουν ενάντια σε φίλη χώρα και να μη μεταδίδουν πληροφορίες στην Τουρκία και αν εξασφαλιστει ιση στρατιωτικη βοήθεια προς την Τουρκία και την Ελλάδα (τώρα ισχύει το 10 προς 7) τότε ίσως οι βάσεις επιτραπει να παραμείνουν στο ελληνικο εδαφος.

Κι ομως στα λόγια του ίδιου του Πρωθ. Παπαντρέου στην ίδια την πιο πάνω συνέντευξη:

«έχουμε πικρη πείρα που η Τουρκία, το 1974 με τον Απτίλα εισέβαλε στην Κύπρο. Χρησιμοποιώντας Ο-ΠΛΑ ΤΟΥ ΝΑΤΟ, που της είχαν δοθει απο τις Η.Π.Α. ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ του Κογκρέσου, και το ΝΑΤΟ εμεινε απαθεις. ΠΑΡΑ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ότι η Ελλάδα είναι εγγυήτρια δύναμη και η Μ. Βρετανία είναι εγγυήτρια δύναμη και οι δυο αυτες χώρες ανήκουν στο ΝΑΤΟ, το ΝΑΤΟ δεν έκανε τίποτε να παρεμβει. (Οι υπογραμμίσεις της Σ. Εκφρασης)

Την απάντηση στην αξία των της ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ εγγυήσεων του ΝΑΤΟ και των Αμερικάνων υπεριαλιστων για προστασία των συνόρων με την Τουρκία τη δίνει λοιπον ο ίδιος ο Παπαντρέου. Καμμια εγγύηση, γραπτη η προφορικη δεν εξασφαλίζει την ασφάλεια της χώρας. Γιατί όταν συμφέρει στο αμερικανονατοϊκο στρατιωτικο κατεστημένο και στα μονοπάλια η επίθεση ενάντια στην Ελλάδα τα λόγια θα ξεχαστουν και οι εγγυήσεις (βλέπε Κύπρος) θα πεταχτουν στα σκουπίδια. Χωλαίνει όμως και άλλου η τοποθέτηση του Ελληνα πρωθυπουργου πάνω στο θέμα ΝΑΤΟ - Τουρκία.

Η απειλη και οι διεκδικήσεις στο Αιγαίοι και την Κύπρο, είναι προσπάθεια εξωτερικευσης, απο τη μερια της Τουρκικης αστικης τάξης και του στρατιωτικου κατεστημένου, των εσωτερικων προβλημάτων που συνταράζουν την Τουρκικη κοινωνια. Είναι μέθοδοι σωβινιστηκου αποπροσανατολισμου ενος λαου που καταπιέζεται βάναυσα και γίνεται αντικείμενο ωμης εκμετάλλευσης. Ενος λαου όπως του Ελληνικου, ο οποιος στερήθηκε για δεκαετίες του δικαιώματος να καθορίζει την τύχη και την πορεία του.

Μόνο μια ταξικη διεθνιστικη πολιτικη απο μέρους του Παπαντρέου και της νέας Ελληνικης Κυβέρνησης, η οποια θα αναγνωρίζει σαν συμμάχους τον τουρκικο λαο και το παγκόσμιο εργατικο κίνημα, με αντιμέτωπους όχι μόνο τον Τουρκικο επεκτατισμο αλλα και την Τουρκικη και Ελληνικη αστικη τάξη και τον διεθνη υπεριαλισμο, μπορει να δώσει λύση στα «εθνικα» προβλήματα που η ελληνικη η τουρκικη (και η κυπριακη) αστικη τάξη είναι ανίκανες να λύσουν. Ειδωμένο μέσα σ' αυτο το πρίσμα το θέμα ΝΑΤΟ - βάσεων αλλάζει ποιοτικα. Η αμεση αποχώρηση απο το στρατιωτικο και πολιτικο σκέλος του ΝΑΤΟ και το γρήγορο ξήλωμα των βάσεων γίνονται αναγκαια μέτρα στον αγώνα του Ελληνικου, του Τουρκικου και του Κυπριακου εργατικου κίνηματος για το σοσιαλισμο και την ειρήνη.

Η σύγκρουση συμφερόντων μεταξυ των λαων μας και του ΝΑΤΟ και του Αμερικανικου Ιμπεριαλισμου είναι αντικειμενικη και παντοτεινη και δεν απολείφεται με Νατοϊκες εγγυήσεις και «ελεγχο» των βάσεων (ακόμα και ελληνες αξιωματικο παραδέχονται σήμερα ότι δεν μπορει να υπάρξει αποτελεσματικος ελεγχος στις βάσεις.

Αναγνωρίζουμε όλοι μας, μαζ με τον Παπαντρέου, ότι η Ελλάδα είναι «μικρη χώρα και είναι δύσκολο να αντιταχθούμε στις μεγάλες δυνάμεις». Ούτε θέλει κανένας να οδηγηθει η Ελλάδα «σε οποιαδήποτε περιπέτεια». Για ολόκληρη όμως δεκαετίες η Ελλάδα (και η Κύπρος) οδηγούνται απο τη μια περιπέτεια στην αλλη γιατι ετοι το θέλει ο υπεριαλισμος, τα ξένα οικονιμικα στρατηγικα συμφέροντα και τα ντόπια πιόνια τους.

Με την εκλογη του ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα η σύγκρουση μας απο τα συμφέροντα δεν τέλειωσε. Θα ενταθει ειτε το θέλει και το επιδιώξει ο Παπαντρέου και η νέα κυβέρνηση είτε όχι. Τα μέσα για να χτυπήσουν τη νέα σοσιαλιστικη κυβέρνηση τα έχουν. Είναι οι μηχανισμοι του ΝΑΤΟ, οι βάσεις, το Σύνταγμα και ο Πρόεδρος, είναι το κεφαλαιο και τα οργανα του Κράτους.

Εχει ομώς και το Ελληνικο εργατικο κίνημα τη δύναμη και τους συμμάχους του. Μόλις έχει εξασφαλιστει πάνω απο 60% των ψήφων του λαου. Ενος λαου που δοκιμασε μέχρι πραξικόπημα και διχτατορια κι είναι πανέτοιμος να παλαιψει. Η αποχώρηση απο το ΝΑΤΟ και το διώξιμο των βάσεων είναι πρωταρχικα μέτρα σ' αυτη την πάλη και στην εδραιωση κι ολοκλήρωση της σοσιαλιστικης αλλαγης.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Συνέχεια απο την πρώτη

ρα όπου η άνοδος στην κυβέρνηση έστω ενος φιλελεύθερου αστικοδημοκρατικου κόμματος ήταν κάποτε αρκετη για να προκαλει βασιλικα (1965) και ύστερα (1967) στρατιωτικα πραξικοπήματα.

Μόνο αν τοποθετήσει κανένας την εκλογικη νίκη της Κυριακης μέσα σ' αυτα τα πλαίσια μπορει να σταθμίσει το μέγεθος της, μπορει να εξηγησει τους ζέφερνους πανηγυρισμους που ξεσπασαν στην Ελλάδα μόλις ο κος Ράλλης παραδεχόταν την ήττα του κόμματος του. Ο Ελληνικος λαος πανηγυριζει το διώξιμο μιας δεξιας, που αφου κυβέρνησε για 35 ολόκληρα χρόνια τη χώρα, βύθισε την Ελληνικη κοινωνια σε μια βαθεια κρίση χυπόντας σκληρα το βιοτικο επίπεδο, την ποιότητα της ζωης και τις βασικες κατακτησεις του εργατικου κινήματος.

Αντιμέτωποι οι εργαζόμενοι με μια πρωτοφανη ακριβεια, ανεργια και οικονομικη στασιμότητα, αντιμέτωποι με μια μεσαιωνικη κυβερνητικη γραφειοκρατια και ρουσφετολο, βλέποντας το «ήπιο κλίμα» να εναλλάσσεται με αστυνομικρατια και ΜΑΓ, έκαμε την πολιτικη του επιλογη.

Μια επιλογη που είναι όσο σαφης όσο ποτε: ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ! Τέρμα στη δεξια κυριαρχια! Τέρμα στην εκμετάλλευση και την καταπίεση!

Το κόμμα που υποσχέθηκε τη λύτρωση απο τη δεξια, το κόμμα που ζήτησε πειστικα να κυβερνήσει για να φερει την πολυπόθητη ΑΛΛΑΓΗ ήταν το ΠΑΣΟΚ. Κι αυτο διάλεξε χωρις ταλαντεύσεις το εργατικο κίνημα κι ο Ελληνικο λαος για να δώσει τη διέξοδο. Ήταν τέτιος ο οδοστρωτήρας της πόλωσης που διάλυσε κυριολεκτικα τα κόμματα του κέντρου αποδεικνύοντας περίτραν την άκρατη χρεωκοπια αυτου του χώρου στις περιοδες οικονομικης και κοινωνικης κρίσης όπως αυτη που μαστίζει σήμερα τὸν καπιταλισμο.

Το κέντρο του 53% του 1964, που ήταν μια ουσιαστικη δύναμη το 1974 γύρω στο 20% κι ένας μαζικος χώρος το 1977 με 12%, έγραψε τη δικη του ιστορια στις 18 του Οκτώβρη κατρακυλώντας στην άβυσσο του 1%!!

Η ήττα, σε αριθμους, για τη Νέα Δημοκρατια δεν ήταν τόσο σκληρη. Έχασε μόνο 6% αφου όμως διευρύνθηκε προς τα δεξια με τη συμμαχια της με φιλοβασιλικους και χουντικους και προς τα «αριστερα» με μερικες «κεντρώες» προσωπικότητες. Αυτη η διεύρυνση, που έδειξε το πραγματικο πρόσωπο της δήθεν εξευρωπαισμένης Ελληνικης δεξιας, κάμνει την ήττα της Νέας Δημοκρατιας πιο μεγάλη απο ότι φαίνεται. Πρόκειται όμως, τώρα, για τη μοναδικη αστικη πολιτικη επιλογη που θα καραδοκει να επιστρέψει στην

εξουσια, παρα τις διαστάσεις και σπασμους που πιθανο να προκαλέσει η εκλογικη ήτα.

Η μάχη λοιπον δεν τέλειωσε. Η κυβέρνηση δεν είναι εξουσια. Η μάχη τώρα αρχιζει. Η δεξια έχασε τη Βουλη και την κυβέρνηση. Διατηρει όμως την προεδρια. Διατηρει το στρατο, την αστυνομια, διατηρει σ' ένα μεγάλο βαθμο τους κυβερνητικους μηχανισμους. Μα πάνω απ' όλα διατηρει την οικονομια. Διατηρει τις επιχειρησεις, τα εργοστάσια, τα μέσα παραγωγης, τα κεφάλαια που συσσώρευσε για δεκαετίες απο το μόχθο και το αίμα της εργατικης τάξης. Η εργατικη τάξη έδωσε στις 18 του Οχτώβρη ένα γερο μάθημα στα αφεντικα της και τους πολιτικους τους εκπροσώπους κι έχει κάθε δικαιωμα να γλεντα, να χορεύει, να τραγουδα μέσα στους δρόμους. Η εργατια διώμας παραμενει και μετα τις 18 του Οχτώβρη δέσμια του κεφαλαιου.

Το εκλογικο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ μόνο βραχυπρόθεσμη μακούφιση μπορει να προσφέρει στους εργαζόμενους (βλέπε Σ.Ε. αρ. φύλλου 114). Στην καλυτερη περίπτωση αν εφαρμόσει η νέα κυβέρνηση όλο το προεκλογικο της πρόγραμμα θα κοινωνικοποιήσει γύρω στο 20% των κεφαλαιων και της βιομηχανικης παραγωγης, ενω θα συνεχίσει νάχει αντιμέτωπο ένα πρόσεδρο με αυξημένες δικαιοδοσιες, ένα Σύνταγμα που θα βάζει συνεχως προσκόμματα κι ένα κρατικο και καταπιεστικο μηχανισμο (στρατος, αστυνομια, ΜΑΓ, βάσεις κλπ) έτοιμα να χτυπήσουν πίσω προασπίζοντας τα συμφέροντα του κεφαλαιου.</p

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ — ΕΡΓΑΤΕΣ

Στοιχεία από έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της παγκόσμιας Τράπεζας τα εμβάσματα εργατών χωρών του τρίτου κόσμου που εργάζονται στο έξωτερο επέφεραν για τις χώρες τους το ποσο των 24 δισεκατομμυρίων δολλαρίων κατά το 1980.

Οι μετανάστες-εργάτες συγκεντρώνονται παραδοσιακά στην Ευρώπη ενώ τελευταία η περιοχή του περιστού κόλπου έχει προσελκύσει μεγάλους αριθμούς εργατών. Χώρες όπως τη Γιουγκοσλαβία την Τουρκία, την Ελλάδα την Πόρτογαλλία και το Μαρόκο ήταν ανάμεσα σ' αυτές που επωφελούνταν σημαντικά από τα εμβάσματα των εργατών τους στην Ευρώπη (3 δισ. δολλάρια για τη Γιουγκοσλαβία, 1 δισ. για την Τουρκία το 1978).

Οι μετανάστες εργάτες στις χώρες του κόλπου προέρχονται κυρίως από τις Αραβικές χώρες (Αίγυπτος, Ιορδανία, Συρία, Υεμένη) και από την Νότιο Ασία (Ινδία, Πακισταν και Μπαγκλαντές) ενώ τώρα αρχίζουν να πληθαίνουν οι μετανάστες-εργάτες με προσέλευση την Ανατολική Ασία.

Οι ανειδίκευτοι εργάτες στις χώρες του κόλπου τείνουν να στέλνουν στις χώρες τους σημαντικά ποσά γιατί κατα κανόνα δεν έχουν μαζί τους τις οικογένειες τους.

Η τάση όμως για αύξηση των εμβασμάτων σταμάτα σε κάποιο στάδιο όταν ικανοποιούνται οι βασικές ανάγκες της οικογένειας ενώ η πορεία θα είναι προς μείωση των εμβασμάτων λόγω της αύξησης του κόστους ζωης σ' αυτές τις χώρες.

Σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, η εμπειρία της Ευρώπης αποδεικνύει πώς υπάρχουν όρια στον αριθμό των ξένων εργατών που μια χώρα μπορεί να επιτρέψει. Οπως είναι γνωστό, η Παγκόσμια κρίση του καπιταλισμού έχει σπρώξει όλες σχέδιο τις χώρες της Ευρώπης στην επιβολή σκληρών περιορισμών στους αριθμούς ξένων εργατών, ενώ χώρες όπως τη Δυτική Γερμανία έχουν δώξει δεκάδες χιλιάδες Ελληνες και Τούρκους εργάτες, πράγμα που πρόσθεσε πολλά προβλήματα στις ήδη προβληματικές οικονομίες των χωρών αυτών (όχι μόνο ανεργία αλλα αφαίρεση σημαντικών πόρων για ανάπτυξη κ.α.).

Σύμφωνα, πάλι, με την Έκθεση, οι Αραβικές χώρες έχουν μια παρόμοια με την Ευρώπη πορεία στον τομέα της πολιτικής τους απέναντι στους ξένους εργάτες.

Στις χώρες της Μέσης Ανατολής το πρόβλημα είναι ήδη οξύ λόγω του γεγονότος ότι έχουν τη μεγαλύτερη αναλογία ξένων εργατών προς ντόπιους. Βέβαια οι χώρες αυτές εξαρτούνται ακόμα σε μεγάλο βαθμό από την εργασία των μεταναστών - εργατών και οι προοπτικές για απορρόφηση τους είναι κάπως καλύτερες παρά ότι στην Ευρώπη.

Σύμφωνα πάντα με τη έκθεση.

«Μακροπρόθεσμα όμως, οι προοπτικές για αυξημένη εργοδότηση μεταναστών εργατών δεν εμφανίζονται αισιόδοξες ούτε σ' αυτή την περιοχή. Επισι, εκτος αν αναπτυχθούν νέοι «πό-

λοι» μετανάστευσης, οι χώρες που «εξάγουν» εργάτες θα βρουν όπι η εισροή εμβασμάτων δεν θα αναπτυχθεί με τους ίδιους ρυθμούς όπως στο παρελθόν».

Όλα τα πιο πάνω αποτελούν μια σαφή προειδοποίηση τόσο για τον Κυπριακό καπιταλισμό όσο και για το κυπριακό εργατικό κίνημα. Εστω κι αν πιστεύουμε ότι το ποσοστό ανεργίας είναι 3% σήμερα (δεν περιλαμβάνονται αυτοί που δεν

εγγράφονται άνεργοι ή οι υποαπασχολούμενοι κλπ) το ποσοστό αυτού θα ξεπερνούσε ισως το 9% αν επαναπατρίζονταν όλοι οι Κύπριοι εργάτες που εργοδοτούνται προσωρινά στο έξωτερο. Αν προσθέσουμε τους χιλιάδες Κύπριους που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν κατα καιρούς πιο μόνιμα, κυρίως στην Ευρώπη μπορούμε να φανταστούμε το αστρονομικό ποσοστό ανεργίας που θα υπήρχε.

Αυτό αποδεικνύει για άλλη

μια φορά την αδυναμία του κυπριακού καπιταλισμού να αναπτύξει παραγωγικά την οικονομία σε επίπεδα που να προσφέρουν το δικαίωμα εργασίας σε κάθε Κύπριο. Φανερώνεται ακόμα πόσο κάλπικο είναι το περιφήμο κυπριακό «οικονομικό θαύμα».

Γιατί τέλος, πέρα από τα νούμερα και τους πρόσκαιρους παράγοντες (ένας από τους οποίους είναι και η μετανάστευση εργατών) που έστησαν το «οικονομικό θαύμα» των βιομηχάνων και των πλουσίων, αυτό κτίστη-

κε από τους κύπριους εργάτες πολλούς από τους οποίους αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την οικογένεια τους και το γνώριμο περιβάλλον που συνήθισαν να ζουν για να χτίσουν τη μοίρα τους στις διάφορες γωνίες της γης. Σήμερα μέσα στα πλαίσια του καπιταλισμού, φαίνεται πως όπως λέει και το τραγούδι, «οι τόποι λείψαν τη μοίρα μας να χτίσουμε».

· Η αν όχι σήμερα, στο όχι πολύ μακρύ μέλλον.

Δέλτα Μ.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ

Ο δικτάτορας του Σαλβαντορ στις Η.Π.Α.

Το τελευταίο δεκαπενθήμερο του Σεπτέμβρη, χρησιμοποιώντας σαν δίκαιολο για την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, έφτασε στες Ενωμένες Πολιτείες, ο πρόεδρος του καθεστώτος του Ελ Σαλβατορ, Χαλε Ναπολέον Ντουάρτε. Αμέσως μετά την αφίξη του άρχισε τες επαφές με τους ιμπεριαλιστικούς κύκλους της αμερικανικής κυβέρνησης και του κογκρέσου - πάτρωντες του.

Βασικός σκοπος της επισκεψης του Ντουάρτε ήταν η «διαφημιστική καμπάνια» του αιμοσταγούς καθεστώτος του, με σόχο την αύξηση της στρατιωτικής και οικονομικής βοήθειας που παρέχει ο ιμπεριαλισμός για να διατηρηθεί στην εξουσία, — παρα την λαϊ-

κη αντίδραση, — το καθεστώς των πιστών υπηρετών-του.

Παρ' όλη την στρατιωτική και οικονομική βοήθεια που έχει δώσει μέχρι στιγμής ο υπεριαλισμός στο καθεστώς του Ντουάρτε, οι αριστερές δυνάμεις κάτω από την πολιτική ηγεσία του FDR και την στρατιωτική καθοδήγηση του FMLN, συνεχίζουν αδιάκοπα τον αγώνα τους. Είναι γεγονός ότι το τελευταίο διάστημα, ο ρυθμός των συγκρούσεων μαζικής κλίμακας μεταξύ των αριστερών δυνάμεων και των δυνάμεων του καθεστώτος έχει μειωθεί. Αυτό δύο δεν σημαίνει ότι οι αριστερές δυνάμεις μετα τις μαζικές επιθέσεις του περασμένου χρόνου έχουν μειώσει την δραστηριότητα-τους.

Ο αγώνας των καθηγητών και το ΑΚΕΛ

Σύντροφοι της Εκφρασης

Η εκατομμυριοστή εικονή έχτη ένδειξη (για το 1981) του συμβιβασμού και της υποταγής της ηγεσίας του ΑΚΕΛ στη Δημοκρατική κυβέρνηση και την αστική τάξη σημειώθηκε πριν λίγες μέρες όταν η «Χαραυγή» εκφραστικού όργανου του ΑΚΕΛ πήρε θέση για τα μέτρα αγώνα που εξάγγειλε η ΟΕΛΜΕΚ - η συνδικαλιστική οργάνωση των καθηγητών - για να αντιμετωπίσει τις κυβερνητικές αυθαιρεσίες.

Οπως είναι γνωστό η Κυβέρνηση υπαναχώρησε πάνω στο θέμα της δημιουργίας αριθμού θέσεων για συντονιστές καθηγητών και ταυτόχρονα αδικησε καθηγητές στο θέμα των μετακινήσεων - μεταθέσεων και καθηγητές ταλαιπωρύνται για 6 χρόνια πηγαίνορχόμενοι κάθε πρωΐ και μεσημέρι στο τόπο δουλιάς τους (που πολλές φορες απέχει περισσότερο από 30 μίλια).

Η ευθύνη για την κατάσταση αυτή βαρύνει αποκλειστικά την κυβέρνηση. Η ΟΕΛΜΕΚ σωστά ενργώντας κήρυξε μέτρα αγώνα και στήση εργασίας την Τετάρτη 7 Οκτώβρη 1981.

Η «Χαραυγή» παίρνει θέση για το θέμα στη στήλη «Απόψεις και σχόλια» (4 Ο-

χτώβρη 1981 σελ. 3) και με τον τίτλο «Ν' αποτραπει η ανωμαλία» (βλέπεις η μικρονοικοχυραίοι του ΑΚΕΛ δεν μπορούν να βλέπουν ανθρώπους να αγωνίζονται, το θεωρούν ανωμαλία κι είναι από τους καλύτερους θιασώτες της κοινωνικής τάξης και ασφαλειας) βάζει στο ίδιο τσουβάλι αδικούντες και αδικούμενους και ζητα από τις ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ να επιδειξουν καλη θέληση.

Πιο κάτω γράφει «πρωτίστως η κυβέρνηση» (να πρωτίστως αγωνίζεται) αλλα και ισοπεδωτική τοποθέτηση του ΑΚΕΛ πρωτίστως ακάθεκτη. «Οι δύο πλευρες να καθήσουν ΑΜΕΣΩΣ στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και να βρουν την λύση των διαφορών τους» γράφει χωρίς να παίρνει θέση για το ποιος ευθύνεται γι' αυτην την κατάσταση και χωρίς να αναφέρει ότι η συνδικαλιστική οργάνωση των καθηγητών πριν φτάσει στην κήρυξη στάσης εργασίας κάθισε πολλές φορες στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και η κυβέρνηση την κοροϊδεύει.

Γενική τοποθέτηση: Εμπροσ λοιπον εργαζόμενοι, το κόμμα της εργατικής (και φυσικα της επανάστασης) σας καλει να λύσεται τα προβλήματα σας με την εργοδοσία σας με καλη θέληση.

Γιώργος Μ.
Καθηγητής

Απ' εναντίας, το διάστημα αυτού έχει χαρακτηριστεί σαν περιόδος αναδιοργάνωσης και αν

Μετα τη νίκη του ΠΑΣΟΚ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ;

Η εκλογή της πρώτης σοσιαλιστικής κυβέρνησης στην ιστορία της Ελλάδας έχει προκαλέσει τεράστιο ενδιαφέρον και συζητήσεις για τις πιθανες επιπτώσεις στην Κύπρο. Συνεισφέροντας σ' αυτη τη συζήτηση δημοσιεύουμε σήμερα δύο διαφορετικές απόψεις πάνω στο θέμα ανοίγοντας τις στήλες της Σοσιαλιστικής Εκφρασης σε όλους τους αναγνώστες μας που θέλουν να εκφράσουν απόψεις.

Οι θέσεις που μπαίνουν εδώ δεν εκφράζουν αναγκαστικά τη Συντακτική Επιτροπή.

Επιβράδυνση των υποχωρήσεων;

Μετα τον πρώτο ενθουσιασμό για την πτώση της δεξιάς στην Ελλάδα και την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, ση σκέψη κάθε Κυπριου αριστερού αρχίζει να κυριαρχεί το ερώτημα: Τί γίνεται με την Κύπρο; δημιουργούνται νέες εποίδες ή τα πράγματα θα συνεχίσουν όπως και πριν; ή, ακόμα χειρότερα, δημιουργούνται νέοι κίνδυνοι;

Το Κυπριακό ήταν πάντα για τις Ελληνικές Κυβερνήσεις μια ενόχληση. Το γεγονός ότι καμια δεν ήταν σε θέση να λύσει έδινε την ευκαιρία στην αντιπολίτευση να το εκμεταλλευτεί και να δημιαργήσει. Η μόνη κυβέρνηση που προσπάθησε να δώσει μια δυναμική λύση στο Κυπριακό ήταν η Χούντα του Ιωαννίδη που οδήγησε στην καταστροφή του 74 και την δική της κατάρρευση.

Το κλειδί της αδυναμίας των Ελληνικών κυβερνήσεων να λύσουν το Κυπριακό ήταν κύρια η συμμετοχή της Ελλάδας στο Νάτο και κατ' επέκταση τη προσκόλληση τους στην «εθνική» αντιπολίτευση του θέματος. Ξωριές μια τολμηρή ταξική προσέγγιση, χωρις την διέξοδο μιας σοσιαλιστικής λύσης για την Κύπρο το Εθνικό πρόβλημα είναι άλυτο. Αν λάβουμε υπόψη την στρατιωτική υπεροχή της Τουρκίας στον Κυπριακό χώρο, οποιεσδήποτε συνομιλίες, ενδοκυπριακές ή άλλες, αναπόφευκτα οδήγουν βήμα με βήμα στην πλήρη αποδοχή των όρων του Ντενκτάς. Με τη σειρά τους αναπόφευκτα οδηγούν στην διχοτόμηση και τη διπλή Ενωση.

Οι προθέσεις του Α. Παπανδρέου για το Κυπριακό δεν έχουν ακόμα ξεκαθαριστεί πλήρως. Από τις μέχρι σήμερα ενέργειες του, δύο πράγματα μπορούν να λεχθούν: Το πρώτο είναι πως πράγματικα θεωρεί το Κυπριακό σαν θέμα προτεραιότητας και επιζητεί να διαμορφώσει την πολιτική του σ' αυτού όσο γίνεται πιο γρήγορα. Το δεύτερο είναι ότι θέλει να πετύχει μια «εθνική» συνεργασία στη Κύπρο και ν' αποφύγει τη σοσιαλιστική προοπτική. Αυτή είναι η σημασία των διαθουλεύσεων του με τον Δρα Λυσσαρίδη, τον Πρόεδρο Κυπριανού και με τον Γ.Γ του ΑΚΕΛ Ε. Παπαϊωάννου.

Είναι φανέρω πως ο κ. Παπανδρέου επιδιώκει μια λαϊκομετωπή πολιτική στο Κυπριακό. Αυτό προεξόφλα

σε μεγάλο βαθμό την αδυναμία και αυτής της Ελληνικής Κυβέρνησης να λύσει το πρόβλημα. Στην καλύτερη περίπτωση θα υπάρξει μια επιβράδυνση στις ων υποχωρήσεων και στη χειρότερη συνέχιση της ίδιας γνωστής πορείας προς τη διχοτόμηση.

Οι πιθανότητες να φτάσουμε σε μια «πατριωτική» συνεργασία ΑΚΕΛ - ΕΔΕΚ - ΔΗΚΟ είναι πολύ σοβαρές. Δυσκολίες υπάρχουν, η πολύ μεσηση από τις οποίες είναι η αντιπεριπότηση των προτάσεων Βάλντχαϊμ. Οστόσο αυτές είναι λιγότερο σημαντικές από την αδυναμία της δημιουργίας μιας βιώσιμης διακυβέρνησης της Κύπρου με την αντιπολίτευση ενος από τα αριστερά κόμματα. Με την ΕΔΕΚ στην αντιπολίτευση θάναι δύσκολη η συνεργασία με την Ελληνική κυβέρνηση ενω με το ΑΚΕΛ στην αντιπολίτευση δεν μπορεί να σταθεί μια Κυπριακή Κυβέρνηση.

Μια νέα συνεργασία ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ-ΔΗΚΟ είναι καταδικασμένη να αποτύχει και πάλι, γιατί δεν θάναι σε θέση να επιβάλει τολμηρά σοσιαλιστικά μέτρα. Ταυτόχρονα όμως θα δώσει την ευκαιρία στις αριστερές μάζες να πολιτικοποιήσουν περισσότερο και να κρίνουν τις πηγεσίες τους. Αυτές οι μάζες θα σπρώχνουν ολοένα και πιο έντονα στη μόνη σωστή πορεία - την άνοδο μιας αριστερής κυβέρνησης και στη Κύπρο, για την πρώτη θέση ενος σοσιαλιστικού προγράμματος.

Με το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία η προοπτική μιας αριστερής Κυβέρνησης γίνεται περισσότερο πιστευτή. Αυτοί και μόνο το γεγονός αποτελεί ποιοτική αλλαγή στην πολιτική σκηνή της Κύπρου. Ο αγώνας για την υλοποίηση τους είναι σήμερα το πρώτο καθήκον του κινήματος. Κι αν ακόμα το ΠΑΣΟΚ αποτύχει να προσφέρει οπιδήποτε άλλο στην Κύπρο, τα ευρεγετικά αποτελέσματα της μεγάλης του νίκης θα επηρέασουν τις πολιτικές εξέλιξης στο νησί.

ΘΕΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΔΥΟ ΑΠΟΨΕΙΣ

Διπλή Ενωση;

Στις 18 Οκτωβρίου πριν τα μεσάνυχτα, μερικές δεκάδες άτομα μαζεύτηκαν στην πλατεία Ελευθερίας για να γιορτάσουν τη νίκη του ΠΑΣΟΚ. Ανάμεσα τους και αρκετοί από μας της Αριστεράς πιέρυγας της ΕΔΕΚ με τις κόκκινες σημαίες του Δώρου Λοΐζου. Μερικά αυτοκίνητα γύριζαν τη Λευκωσία κορνάροντας και ανεμίζοντας τη σημαία της ΕΔΕΚ.

Φυσικά δεν ήμουν εκεί γιατί πιστεψα ότι το ΠΑΣΟΚ θα φέρει σοσιαλισμό, ή γιατί θα εφαρμόσει τα μισα από όσα υποσχέθηκε. Όμως σίγουρα η νίκη του ΠΑΣΟΚ είναι μια πρόδοση για το εργατικό κίνημα μιας χώρας, είναι πρόδοση για ολόκληρο το εργατικό κίνημα. Και για το Κυπριακό.

Και θυμάμαι την τουρκική ειρηνευτική επιχείρηση του 1974 την έκανε η «σοσιαλδημοκρατική» κυβέρνηση του Ετζεβίτ.

Κάποιος ενωτικός μάρξιτης στην πλατεία είπε: «Ακόμα και για τη διπλή ένωση πρέπει ν' αγωνιστούμε!» Να λοιπον σκεφτώματος που και σ' αυτού μπορεί να δοθεί αγωνιστικό περικόλυμα.

Η εξέλιξη του κυπριακού ζητήματος έχει μια πολύ σκληρή λογική. Όταν πριν το 60 έμπαινε το ζήτημα της ένωσης ολόκληρης της Κύπρου με την Ελλάδα στο ιδιεύμενος θέλησε μια πολύ συμφέρουσα μοιρασία. Έτσι οι συμφωνίες της Ζυρίχης έδιναν στους Αγγλούς τις στρατιωτικές βάσεις και συνέτειναν εις τα να ενταθουν οι διακοινοτικές αντιθέσεις. Το 1974 το πραξικόπεμπα επεδίωξε τη διπλή ένωση (κάτω από το προσωπείο του ένωσης και μόνον ένωση).

Κατάφερε την ντε φάκτο διχοτόμηση με ούσιαστη Ένωση της «βόρειας» Κύπρου με την Τουρκία. Αυτό που λείπει για να συμπληρωθεί το σενάριο είναι η υποταγή της υπόλοιπης Κύπρου στην Ελλάδα.

Ως ένα σημείο είναι ήδη γεγονός. Ο στρατός ελέγχεται όπως πάντα από Έλληνες αξιωματικούς. Τα ελληνικά στρατιωτικά αποστάσματα είναι ήδη μια δύναμη. Η παιδεία είναι αυτή που καθορίζει το ελληνικό κράτος. Η οικονομική έξαρτηση μετα το 1974 μεγάλωσε πολύ. Η Ελληνοκυπριακή αστική τάξη έχασε κατα πολὺ την πιστή της ότι θα μπορούσε να διατηρήσει ανεξάρτητη δικη της οντότητα. Οι οικονομικές δύνατον που έχει είναι σημαντικές στον τομέα των υπηρεσιών αλλά δεν μπορεί να τις προστατεύει στρατιωτικά και προπαντος δεν μπορεί να εγγυηθεί μακρόχρονη σταθερότητα αναγκαία για τέτοιον έδους επιχειρήσεις.

(Δυνατότητες που πρέπει ν' ενταχθούν όμως επίσης στα πλαίσια μιας πιθανής μακρόχρονης χειροτέρευσης της διεθνούς οικονομικής κρίσης).

Πιστεύω επομένως ότι η Ε-/Κυπριακή αστική τάξη προσαντολίζεται προς μεγαλύτερη σύνδεση (βλέπε υποταγή) στην Ελλήνικη και ότι σκέφτεται σοβαρά το ενδεχόμενο διπλής Έ-

νωσης. Πιθανόν να επιδιώξει κάποιο ειδικό καθευτικό το οποίο να την προστατεύει από τα ελληνικά μονοπάλεια.

Η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία δίνει νέες δύνατον προώθησης για την προώθηση της «ένωσης» Ενωσης της Βόρειας Κύπρου με την Τουρκία. Αυτό που λείπει για να συμπληρωθεί το σενάριο είναι η υποταγή της υπόλοιπης Κύπρου στην Ελλάδα.

Ως ένα σημείο είναι ήδη γεγονός. Ο στρατός ελέγχεται όπως πάντα από Έλληνες αξιωματικούς. Τα ελληνικά στρατιωτικά αποστάσματα είναι ήδη μια δύναμη. Η παιδεία είναι αυτή που καθορίζει το ελληνικό κράτος. Η οικονομική έξαρτηση μετα το 1974 μεγάλωσε πολύ. Η Ελληνοκυπριακή αστική τάξη προστατεύεται στρατιωτικά και προπαντος δεν μπορεί να εγγυηθεί μακρόχρονη σταθερότητα αναγκαία για τέτοιον έδους επιχειρήσεις.

(Δυνατότητες που πρέπει ν' ενταχθούν όμως επίσης στα πλαίσια μιας πιθανής οιρομένης αμυντικής δύνατον ένωσης γιατί η συγκατάθεση των Τούρκων δεν είναι βεβαία. Κωστής Αχνιώτης).

που το χρονοδιάγραμμα των επιφώνων του κρατήθηκε μυστικό. Χαρακτηριστική ήταν η διαδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Σαν Φραγκίσκο. Στη διαδήλωση που ήταν ακρέα μαχητική και έγινε κάτω από συνεχή βροχή, πήραν μέρος γύρω στα 2,000 άτομα.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

γράφει ο
Σάββας Π.

Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

«Τα αίματα των γυναικών μέσα στους αιώνες με καλουν σε πράξεις σκοτεινες, βίαιες, σε πληρωμή των θυσιων με θυσίες» (Παραλλαγες για τη γη) σελ. 32)

Στο νέο της βιβλίο η Ελένα Τουμαζή διερευνά το χώρο και το χρόνο (της Κύπρου) και του εαυτού της με ένα ρέοντα λόγο που είναι εξόμολογητικός καὶ τρυφερός δεν πάνει να είναι αγωνιστικός.

Ο λόγος της Ελένας Τουμαζή είναι ένας γυναικείος λόγος που προσπαθει να δει τα πράγματα μ' ένα καινούργιο μάτι κι' αποτελεί μέρος του πολυφωνικού γυναικείου λόγου που τις τελευταίες δεκαετίες φτιάχνεται και συγκροτείται, σφαιρικοποιείται.

Κι εδώ βρήσκουμε μια διαφορά από τον αντρικό λόγο. Γιατί ο αντρικός λόγος, εχτος από την διάφορα που έχουν οι άντρες στη θέση τους μέσα στη διαστραμάτωση της καταπίεσης στην ταξινομία μας, αναφέρεται σε παγιωμένες αντιλήψεις και εδραιωμένες αξίες κι εκφράζει τη ιχεινή αντίληψη της ζωής γι' αυτο και είναι πειθαρχημένος, τρογγυλεμένος και ορθολογιστικός ενώ ο γυναικείος λόγος είναι η ρευστή κι αβέβαιη αντιφατική πραγματικότητα που αρνείται τα προτυπώμενα, αλλα είναι αθεμελίωτος ακαταστάλχτος σε συνεχείς αναζητήσεις, απορρίψεις και αναθεωρήσεις.

Ο γυναικείος λόγος προσπαθει να πολεμήσει τον κυρίαρχο αντρικό λόγο που καθιέρωσε αντιλήψεις και καλούπια για τις γυναικες τα οποία ε-

Ελένα Ρεμπελίνα: Παραλλαγες για τη γη

Το τέταρτο βιβλίο της Ελένας Τουμαζή. (Προηγούμενη δουλια της: Ο μικρος τυφλοπόντικας και ο ήλιος (1972), Λειτουργία του νεκρου παρόντος (1974), τα σώματα της Χρυσόθεμης μετα το δημόσιο αποκεφαλισμο της στα τέλη του 20ου αιώνα μετα Χριστον (1977).

Το βιβλίο της «Παραλλαγες για τη γη» τυπώθηκε από την εκδοτικη ομάδα γυναικων (Αθήνα 1981).

συγχρονικη ταξινομία που την συντηρει και ταυτόχρονα προβάλλει το δραμα μιας αταξικης αντιεξουσιαστικης κοινωνιας που θα τα αναιρέσει όλα αυτα.

Είναι φυσικο να αφρώνεται ο γυναικείος λόγος κύρια ενάντια στον εχθρικο καταπιεστικο λόγο γιατι αυτον συγχειριμένα βιώνουν αμεσος ως καταπιεση και ενάντια σ' αυτον δίνουν την καθημερινη μάχη στο σπίτι το κρεβάτι, στη σχέση, στην παρέα, στη δουλεια την καθημερινη ζωη όμως ο γυναικείος λόγος απο το ξεκίνημα την πρέπει να εμπειρεύει «περιματικα» (να τον πάλι τον αντρικο λόγο, γιατι όχι κωαριακα); την αναίρεση και των δύο λόγων του αντρικου και του γυναικείου σε μιανέα αέρβωση όπως ακριβως το γυναικείο κίνημα που στον αγώνα του για αλλαγη της γυναικάς και της μοίρας της κυιφορει και την γενικότερη κοινωνικη αλλαγη που θα φέρει τη νέα καθημερινη ζωη και σχέση που θα σημειωσει τους λόγους που παράγουν το φαινούμενο της καταπίεσης.

ΤΟ ΣΩΜΑ

«μιλω σε μένα.. στο σώμα μου και στο κενο που αφήνουν οι εκτρώσεις των σχέσεων» Παραλλαγες για τη γη σε. 25.

Το σώμα είναι ένα στοιχειο που κυριαρχει στη γυναικεία ποίηση και λογοτεχνία του τελευταίου καιρου και δινεται θυμάσια στο βιβλίο της Ε. Τουμαζή «παραλλαγες για τη Γη».

Το σώμα εισέρχεται τροπαιούχο με το γυναικείο λόγο όχι περιγραφόμενο αλλα δρω αυτοκινούμενο όχι στατικο στη θέσαση του (π.χ. δες Ουίταμαν «Φύλλα Χλόης μετ. Νίκου Προεστόπουλου εκδ. Εκλεκτα βιβλία τσέπης σελ. 81-90) αλλα ρευστο της διαδικασίας σαν κορμι - γη κορμι - κοινωνία, κορμι - σχέση.

«Το σώμα μου είναι γεμάτο από τις σφραγίδες της ιστορίας τους...»

«Δεν μπορω να κάμω τέχνη. Ούτε κάμω μαρτυρία. Γράφω. Γράφω πάνω στο σώμα μου γιατι δεν βρήκα άλλο υλικο να πλάσω να μεταμορφώσω...»

Το κορμι δηλώνεται σ' όλο το βιβλίο ακόμα και στην απουσία του είναι το ζητούμενο και το ποθούμενο. «20 Ιουλίου». ζεστη. Η τηλεόραση δί-

Ροκκο και Αντωνία: Γουρούνια με φτερα

Εκδ. Αστέρι Αθήνα 1981 σελ. 252

Ενα μυθιστόρημα που προκάλεσε συζητήσεις στην Ιταλία διαν πρωτοδημοσιεύτηκε (το 1976) και συζητήσεις στην Ελλάδα τώρα που μεταφράστηκε (το 1981).

Διο γουρούνια με φτερα, ο Ρόκκο και η Αντωνία - αριστεροι έφηβοι απο την μυκροστικη τάξη της Ιταλίας - σε ένα είδος ερωτικου - πολιτικου μηρούλογιου μιλουν για τη γουρουνοειδη πραγματικότητα που ζουν διως την αναγνωρίζουν σιγα σιγα βιώνοντας την ανακάλυψη του κορμου τους,

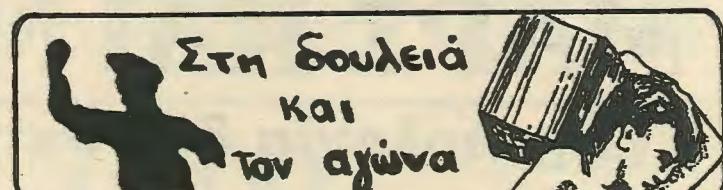

δο και στο χώρο της εξωκοινοβουλευτικης αριστερας (οι γιοι, οι κόρες οι φίλοι).

Στο μυθιστόρημα υπάρχει μια αντιπάρθεση και συμπλοκη δύο φωνων: του «αρσενικου» μονόλογου του Ρόκκο και του «θηλυκου» μονόλογου της Αντωνία. Τα δύο γουρούνια με φτερα, φύλακρουν με ειλικρινεια και χιούμορ, κριτικάρουν συλληρα και το κίνημα και τον εκσυγχρόνισμα πάνω στα καθημερινα τους βιώματα την ίδια στιγμη που τα ζουν.

μαρίζουν κατ' ευθείαν αναφορες απο θεωρητικα φεμινιστικα κειμενα, δεν έχουν περάσει δηλαδη μέσα απο το καμινη της εμπειρίας και του βιώματος του καλοκαιριου 80 για να λώσουν και να συμπλωνωνύστερα στο λόγο της.

Μια Ιστορία...

Βρισκοταν πεταμένος σε μια γνωνια. Καπου στεκόταν στα πόδια του που τρεκλίζαν. Με αργες κινήσεις προσπαθούσε να περπατησει. Πήγαινε μέχρι την πόρτα και την τρανταζε... Ενας γαλονας με γύαλιστες μπότες και σιδερωμένη στολη βρισκόταν στο κελλι. Μια κλωτσια στα πόδια και μια στα γεννητικα οργανα μετα, ηταν αρκετα για να προκαλεσουν ενα ουρλιακο πόνου και να διπλώσουν το σώμα στα δύο. Ο γαλονας με τα μαύρα γυαλια τον αρπαζε απο τα μαλια και τον ξανάφερνε στη γνωνια... Μια δυνατη κλωτσια στα μούτρα τα μάτωνε και το πρόσωπο εγειρνε ολοφυρτο στο πάτωμα.

Απεξ ακουγόταν χαρούμενες φωνες. Ενα τραπέζι στρωμένο με την γαλανόλευκη και πλούσια φαγητα και ποτο προκαλού-

τρανταχτα γέλια. Ήταν οι ιδιοι που εριξε κάτω. Χασκογέλούσαν και δεν ήξερε γιατι... Πήγε να σκαρφαλώσει στο σύρμα. Μια ριπη του γαλωσε τα πόδια και τον εριξε κάτω. Διαφορετικοι ανθρωποι με διαφορετικες στολες τον αρπαζαν πάλι απο τα μαλια και τον τράβηξαν πάλι στο κελλι...

* * * *
Απο τότε δοκιμασε πολλες φορες να βγει. Τη μια φορα βρήκε μπροστα του βασιλιάδες που τον μαστιγωσαν. Την αλλη βρήκε τανκς στους δρόμους και την τελευταια φορα οταν ετοιμασε την εξεγερση του το αρμα μπήκε το ιδιο στο εξεγερμένο κελλι...

Ηρθαν οι «Σωτηρες». Του ειπαν το μπορει να βγαινει στην αυλη. να κάνει περιπατο. Ακομα και να τρώει και να ξεζει μόνος του. Του ειπαν ακόμη μπορει να ζει ελεύθερος! Χωρις να ζητα παραπά-

νω ελευθεριες απο την ελευθερια του... Μέσα μέσα τούδιναν και καρια καρπαζια για να θυμάται τι τον περιμένει αν συνεχισε να ειναι απαιτητικος.

* * * *
Πέρασαν ετοι μερικες δεκαετιες... Ενα πελώριο χέρι τύλιγε η δηη το μανήκι του πουκαμίσου του. Του ειπαν οτι μπορουσε να ψηφισε. Άλλα του ζητούσαν να ψηφισει αυτους που επι δεκαετιες τον εριχναν στα σκατα τους κι επρεπε να λεει ότι μηριζουν κι όχι ότι βρωμουν... Τουλεγαν οτι κινδυνεύει απο τους «μαρξιστες, παραμαρξιστε και μαρξιστοειδεις» που θέλουν να ριξουν την «δημοκρατια μας» στο αδιέξodo του σοσιαλισμου τους...

Ενα τρομερο χαστούκι αστραψε στα μούτρα τους. «Αλοιμονο μας». Μερικα εκπαμύρια Ελληνες ειπαν ναι στο σοσιαλισμο. Η εθνικοφρωσύνη χιλια κομμάτια.

Γ. Τζιβας

Με αφορμή μια συζήτηση

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΙΜΩΝ: ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΣ ή ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ;

Η Επιτροπή Τιμων δημιύργηθηκε με βασικό στόχο τον έλεγχο των τιμών μερικών βασικών ειδών και τον περιορισμό της κερδοσκοπίας των βιομηχανιών που τα παράγουν. Ήπειρος όλο που γενικά το κίσθημα των λαϊκών μαζών είναι ότι δεν έχει αποδειχτεί ιδιαίτερα αποτελεσματικός θεσμός, η επιτροπή τιμών θεωρείται από τη μεγάλη πλειοψηφεία του λαού ένας γρήγορος θεσμός που ίσως με την ενίσχυση του μπορεί να παιξει ένα σημαντικό ρόλο στη συγκράτηση της ανόδου των τιμών και την πρόστασία του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων.

Με βάση αυτη τη λογική οι συντεχνίες ζητούν την απόδοση νομικής υπόστασης στην επιτροπή αντι της σημερινής συμβουλευτικής της ιδιότητας. Σ' αυτο αντιδρουν έντονα οι εργοδότες και οι βιομηχανοί που αντιθέτα ζητούν την μείωση της δικαιοδοσίας της και, αν είναι δυνατόν την κατάργηση της. Αυτη η σύγκρουση απόψεων φάνηκε πολύ καθαρά σε μια συζήτηση στη τηλεόραση στα πλαίσια του προγράμματος «θέματα και απόψεις» την Ηλαράκη, 16 του Οκτώβρη.

Η συζήτηση, έγινε μέσα σε κλίμα «ευγενικής» πολεμικής, με απόψεις απαντήσεις και ανταπαντήσεις που παράγονται που έκαμπαν καθαρη τη θέση και τα κίνητρα των συζητητών, απέτυχαν ολοκληρωτικά να δώσουν μια καθαρη εικόνα του ρόλου και των δυνατοτήτων της επιτροπής. Για τον εργαζόμενο θεατή η συζήτηση άφηνε το γενικο αίσθημα ότι οι εργοδότες είναι εναντίον γιατί θέλουν

να κερδοσκοπούν ανενόχλητοι, οι συντεχνίες είναι υπεργιατικοί θέλουν να ελέγχουν κάπως τους εργοδότες, άρα η επιτροπή είναι κάτι θετικο που πρέπει να υπερασπιστει και να ενδυναμωθει.

Τα πράγματα όμως δεν είναι τόσο απλά. Η επιτροπή τιμών είναι ένας θεσμός που έρχεται σε αντίθεση με την ίδια τη φύση του καπιταλιστικου συστήματος. Οσο υπάρχει και λειτουργει ο ανταγωνισμος τιμών ανάμεσα στους κεφαλαιοκράτες ήδη οι τιμές των προϊόντων τους θα βρίσκονται στο χαμηλότερο δυνατο επίπεδο, μέσα στα πλαίσια φυσικα αυτου που και η ίδια η επιτροπη τιμών θα θεωρούσε «λογικο» κέρδος. Από τη στιγμη που η επιτροπη θα προσπαθήσει να χαμηλώσει ακόμα περισσότερο τις τιμές οι επενδύσεις στο συγκεκριμένο κλάδο θα μειωθουν και θα ακολουθήσει μαρασμός.

Ο προσανατολισμος της επιτροπης λοιπον μπορει μόνο να στραφει στους τομεις όπου υπάρχουν μονοπωλιακες ή ολιγοπωλιακες συνθήκες.

Σ' αυτες τις περιπτώσεις η έλλειψη συγχρωνισμου επιτρέπει στους βιομηχανους να αυξάνουν τις τιμές τους αυθαίρετα, ή για την ακριβεια με βάση την δυνατότητα της αγορας να αγοράσει το προϊον τους, και να αυξάνουν έτσι τα ποσοστα κέρδους σε ψηλα επιπέδα, χωρις να κινδυνεύουν απο αντίταλα φτηνα προϊόντα. Εδω ίσως να μπορούσε να περιμένει κανεις πως η Επιτροπη Τιμών θα είχε τη δυνατότητα να επιβάλει χαμηλότερα ποσοστα κέρδους και κατ' επέκταση χαμηλότερες τιμές.

Απέναντι σ' αυτη την ευδύμως υπάρχει η σκληρη πραγματικότητα που αποδειχνει το αντίθετο. Οι μονοπωλιακες εταιρειες καταφέρνουν να επιβάλλουν αυξήσεις «αποδεικνύοντας» στη Κυβέρνηση και τις Συντεχνίες ότι τα κέρδη που πραγματοποιουν είναι μικρα και «λογικα». Άυτο το καταφέρνουν με μια ολόκληρη λίστα απο τεχνάσματα που το πιο χτυπητο είναι η υπερκοστολόγηση, που αναφέρτηκε και στη συζήτηση απο τις Συντεχνίες. Συμφωνουν δηλαδη οι Κύπριοι βιομηχανοι με τους εμπόρους απο τους οποιους αγοράζουν πρώτες ύλες να τους χρεώσουν περισσότερα και να τους επιστρέψουν (και συνήθως σε ξένες τράπεζες) τη διαφορα. Ετσι για ένα μηχάνημα που αξιζει 9.000 λίρες ο Κύπριος βιομηχανος μπορει να πληρωσει 10.000 λίρες απο τις οποιες 1000 λίρες θα του επιστραφουν. Στην Επιτροπη Τιμών όμως θα παρουσιάσει έξοδα 10000 λιρων με ανάλογη αύξηση της τιμης των προϊόντων του.

Όμως δεν είναι μόνο η έλλειψη αποτελεσματικότητας που έχει σε βάρος της Επιτροπη Τιμών. Σε ωριμένες τουλάχιστο περιπτώσεις έχει αποδειχτει και αρνητικος παράγοντας, αυξάνοντας ουσιαστικα τις τιμές. Το παράδοξο αυτο μπορούμε να το καταλάβουμε καλύτερα μ' ένα παραδειγμα. "Οταν σ' ένα κλάδο επικρατει ολιγοπωλιακη κατάσταση, όταν δηλαδη υπάρχει μικρος μόνο αριθμος εταιριων που παράγουν ένα συγκεκριμένο προϊον είναι φυσικο μερικες απο τις εταιρειες αυτες να είναι λιγωτερο αποδοτικες απο τις άλλες. Η επι-

τροπη τιμων βρίσκεται τότε μπροστα στο δύλημα να αποφασισει «λογικες» τιμες για το ίδιο προϊον με διαφορετικα κόστα απο την κάθε εταιρια. Για να μην σπρώξει τις λιγωτερο αποδοτικες επιχειρήσεις σε χρεωκοπια καθωριζει «λογικο» κέρδος γι' αυτες και κατ' ανάγκη υπερκέρδη για τις υπόλοιπες. Ετσι η Επιτροπη Τιμών μετατρέπεται σε καταλύτη που βοήθα αντι να εμποδίζει τη δημιουργια βιομηχανικων καρτελ.

Το πιο σημαντικο όμως είναι ότι η Επιτροπη Τιμών δημιουργήθηκε σαν αντάλλαγμα προς την εργατικη τάξη για μια σειρα παραχωρήσεις, μείωση των αυξήσεων, περιορισμο των αιτημάτων, «βιομηχανικη ειρήνη». Αν οι καπιταλίστες δέχτηκαν την έστω και ελάχιστη εξέταση των κόστων παραγωγης τους είναι γιατι είχαν αυτα τα αναλλάγματα. Τώρα θέλουν να καταργήσουν την Επιτροπη χωρις να επιστρέψουν τα αναλλάγματα. Μπροστα σ' αυτη την επιθεση είναι μάταιο

για τις συντεχνίες να περάσουν στην άμυνα και να δεχτουν νέες υποχωρήσεις για τη διατήρηση της Επιτροπης Τιμων. Στην καλύτερη περιπτωση η Επιτροπη δεν θα είναι αποτελεσματικη ενω οι υποχωρήσεις θα παραμείνουν. Και οι υποχωρήσεις που απαιτουν σημερα οι εργοδότες είναι η εγκαταλειψη του τιμαριθμικου και η εφαρμογη πολιτικης τιμων και είσοδημάτων, που μόνο τα εισοδήματα θα περιορίσει τελικα.

Οι συντεχνίες πρέπει να μπουν στην επίθεση. Ο μόνος τρόπος ουσιαστικου ελέγχου των τιμων των μονοπωλίων είναι η κρατικοποίηση τους και η εφαρμογη εργατικου ελέγχου πάνω σ' αυτα. Ιδιαίτερα στις συνθήκες κρίσης που άρχισαν ηδη να επικρατουν ολοένα και περισσότερο θα βρισκόμαστε μπροστα στο δίλημμα ψηλων τιμων η χρεωκοπημένων επιχειρήσεων. Αν όμως μια κοινωνία δεν μπορει πια να προστατέψει το βιοτικο επίπεδο των μελων τους είναι καιρος να δώσει τη θέση της σε μια άλλη. Μέσα σ' αυτα τα πλαίσια πρέπει να αντικρύζουμε το θέμα της Επιτροπης Τιμων και όχι απομνωμένα και αποσπασματικα.

ΘΕΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΜΑΡΞ ΚΑΙ ΜΑΡΞ (Σημειολογία δύο σκίτσων)

Δύο σκίτσα που σκιτσάρουν το ίδιο πρόσωπο απο τα οποια βγαίνουν δυο διαφορετικες νοοτροπίες και αντίληψεις.

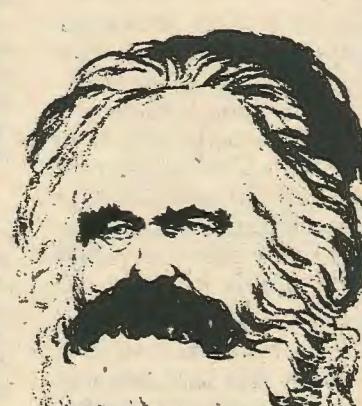
Στο πρώτο (άγνωστος ο σκιτσογράφος του) ο Μαρξ αντιερωτικος και αναφροδισιος είναι ένας μυθοποιημένος (αυτος ο υλιστης), ένα φετιχοποιημένο εικόνισμα (αυτος που ανάλυσε το φετιχισμο του εμπορεύματος και μας έδειξε τις διαδικασίες παραγωγης του φαινομένου), ένας αυστηρος και βλοσιρος πατέρας, ένας εβραϊκος θεος Σαβαθω που βλέπει σαν να ζητα εξηγήσεις και απολογίες. Τα γένια του αποτελούνται απο τις σημαίες των εργατων κι οι ίδιοι οι εργάτες μοιάζουν στο τέλος σαν ψύλλοι στα γένια τους. Το σκίτσο εκφράζει τη τάση και τη νοοτροπία εκείνη που αντι να βλέπει τη θεωρία του Μαρξ σαν ένα εργαλείο σκέψης και ανάλυσης κάνει τον ίδιο «ερο πρόσωπο» που πρέπει να θαυμάζεται και να προκαλει δέος. Αντι η σκέψη του να χρησιμοποιείται σαν ένας ποιοτικος σταθμος στην εξέλιξη της υλιστικης σκέψης των επανα-

στων, για να φέρνει στην επιφάνεια, να λαγαρεύει και να φωτίζει και να δείχνει τις διαδικασίες της πορείας παλια και τώρα, χωρις δαιμονισμους και μυστικισμους, γινεται φωτεινο εικόνισμα για προσκύνημα και παράδοχη.

Η αγιοποίηση ήταν πάντα ένα στοιχειο που διαστρέβλωσε τον μαρξισμο και δημιουργησε συνθήκες πνευματικων δεσμων αντι να απελευθερώνει.

Στο άλλο σκίτσο της Σοσιαλ. Εκφρασης ο Μαρξ πουλητης, ο Μαρξ εφημεριδοπώλης, ο Μαρξ του ερωτισμου, ο Μαρξ όχι βιτρινάτο εικόνισμα αλλα διαδικασία και πορεία όχι ο Μαρξ οδηγος αλλα ο Μαρξ (μαρξισμος) μέθοδος και εργαλείο κριτικης, όπου το «Κεφάλαιο» δεν είναι ευαγγέλιο κι ούτε το κόμμα ιερατείον, όπου δεν κυριαρχει το δόγμα κι ούτε η θρησκευτικοποίηση της πολιτικης θεωρίας και πρακτικης.

Ο καθημερινος Μαρξισμος, όπως υπάρχει στην πρακτικη και την θεωρία των... αγωνιστων που συμπα-

λεύουν ενάντια στους κάπηλους και μεταπράτες του Μαρξισμου και τους γραφειοκράτες - θεματοφύλακες της θεωρίας του, και ενάντια στην καταπίεση, την εκμετάλλευση την αλλοτριωση, το θέαμα και το εμπόρευμα του κεφαλαιου.

Σ.Π.

